

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****A BONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla.	45 lei
6 luni	20
3 luni	10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI**—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Majoratul în căsătorie, de d-l P. Popescu-Muscel.

JURISPRUDENȚĂ:C. de casație s. I: *Isidor Bercovici cu Const. Dimitriu*;Idem s. II: *Minist. de Răsboi cu Radu Georgescu*;Idem s. II: *G. Marinescu*, recurs corecțional;Idem s. III: *Dr. A. Uatu cu Minist. de Interne*;Trib. Prahova s. II: *Minist. de Interne cu C. Bărbulescu* (chestiunea restituirilor reținerilor pentru pensii a lucrătorilor de la *Monitorul Oficial*);Trib. din Belfort: *Despre contractul de amanet cu o Observațiune*;Introducere la studiul prejudecăților de *Isidor Birnberg*, bibliografie de *Iscođ*.

Majoratul în căsătorie

În întreaga noastră legislațiune, și mai cu seamă în codul civil, există dispozițiuni, dintre care unele nu mai corespund timpului în care trăim, altele se contrazic între ele și dau loc la cele mai nesfârșite încurcături, în cât și dintr'un punct de vedere și din altul, reclamă modificarea lor, sau reducțiunea pe deăntregul. O legislație este cu atât mai bună și mai utilă pentru popor, cu cât ea este eșită din nevoile naturale și sociale ale aceluia popor, și cu cât este mai în acord cu desvoltarea morală, fizică și intelectuală a mulțimei pe care o guvernează.

Nu există școală mai folositoare și mai eficace pentru o națiune de cât școala legilor, care reprezintă nevoile, tradițiile, moravurile și aspirațiunile zisei națiuni.

Ceia ce a fost bun ieri, poate astăzi să fie rău, ceea ce astăzi se glorifică, poate ca mâine să fie tratat cu ultima asprime.

Barometrul legilor sunt nevoile poporului, puse în acord cu existența lui de astăzi, și cu idealul național, fără de care nu se poate concepe o legiferare cu drept cuvânt bună.

Din acest punct de vedere, codul nostru civil, care reprezintă toată viața noastră socială, a rămas în multe privințe în urmă, și reclamă grabnică reformă.

Între altele, și de sigur că nu este asta partea cea mai principală, pe care un legiuitor cunoscător al țării, trebuie s'o refacă, este și materia căsătoriei.

Și aci atingem numai chestiunea minimumului de vârstă la care tinerii se pot căsători.

Acest minim de vârstă variază de la popor la popor și se pare că el crește cu cât clima e mai aspră și descrește cu cât privește mai spre Sud sau mai spre Orient.

Acolo unde priește soarele, și natura e mai darnică și afățătoare, puterea de concepțiune e mai de timpuriu desvoltată; și de aceia legiuitorii au fixat epoca pubertății la vârstă de 12 ani pentru fete, 14 ani pentru băieți, iar de multe ori chiar sub această limită.

Spre Nord, unde cerul e posomorit și rigoroasă eruzii împedecă germinațiunea embrionului și întârziează desvoltarea facultăților reproducătoare, vârstă căsătoriei se ridică până la 18 ani pentru fete, 21 ani pentru băieți.

Socotim însă că dacă clima ca și tradiția își au partea lor de dreptate în această materie, în mod normal și în regulă generală, e greșit a se crede că, dacă sunt unele naturi precoce, care la vârstă de 12 ani și chiar mai jos, se grabesc a trece de bună voie Rubiconul, și de multe ori procrează chiar, la această vârstă, o dispoziție legislativă care îmbrățișează nu excepțiile ci generalitatea casurilor, nu trebuie să facă din vârsta de copilărie a celor 11 sau 12 ani, limită de vârstă pentru căsătorie.

Căsătoria are pe lângă plăcerea uniunii sexuale a omului cu femeia, și sarcini grele de îndeplinit, între care procreațiunea de copii întregi la corp și minte și creșterea lor vine pe primul plan.

Or, ce creștere și educațiune poate da un copil căsătorit, celui alt copil născut, când cel dintâi nu a avut timpul nici să-și schimbe dinții de lapte măcar, și s'a și grăbit la procreațiune?!

Pentru țara noastră problema această capătă cu atât mai multă importanță, cu cât viața devine mai grea și cerințele sociale mai riguroase.

Codul nostru civil, prin art. 127 de sub titlu V capitolu I, fixează majoratul femeii pentru căsătorie la 15 ani, iar al bărbatului la 18 ani.

Credem și susținem că dacă acest majorat o fi fost bun acum o jumătate de secol, astăzi el a devenit o cauză de decadență și descreștere a populațiunei, care unită cu alte cauze inerente desvoltării noastre pripite, și neglijenții față de problemele sociale ce frământă țara, a devenit o primejdie mai ales pentru populația sătească, unde lipsa de toate întârzie și împedecă o desvoltare fizică normală și sănătoasă.

Să nu ne mirăm de asta. Cunoșc bine județul Muscel, județul meu natal, unul din județele cele mai frumoase ale țării, unde natura a ajutat și ajută

mai mult ca ori unde, menținerea rasei, cu calitățile ei prețioase din trecut.

Mărturisesc însă, că constatarea pe care am făcut-o și o fac studiind mersul populațiunii și mai cu seamă urmărind dezvoltarea tipului Munteanului din acest județ, de frumusețea și vioiciunea căruia eram odinioară toți geloși, e mai mult decât dureroasă.

E drept că azi șoselele sunt mai bune ca în trecut, că satele cu edificiile lor, nu le-ar mai recunoaște un om care dispărut de acum 30—40 de ani ar avea puțință să le mai revadă astăzi, e mai mult de cât drept că învățătorul are școala plină de elevi, preotul ține predici mulțimei și doctorul vizitează pe fiecare săptămână satul.

Dar, pe măsură ce aceste îmbunătățiri oficioase se comandă de seamă și se fac, tipul acelor munteni și mai cu seamă al mușcelencilor, care în vremuri trăgea atâta lume din toată țara să vină să le vadă, în iele lor bogate, dispare și dispare văzând cu ochii.

În locul muntencilor de altă dată înalte, bine făcute, rumene și pline de viață, vezi azi femeile ofilite la 20 de ani, care sfârșesc existența la mijlocul vieții; în loc de copii cu obraji ca bujorul, veseli, mândri și voinici, vezi azi uscățuri, cu picioarele ca fusele, galbeni și piperniciți, care rămân de o șioapă la vârsta de 10 ani, și nu pot atinge la majorat nici măsura de 1.75 m. ca să fie buni pentru oștire.

Și dacă degenerescența rasei e atât de accentuată într'un județ favorizat de natură ca Mușcelul, ce trebuie să fie în alte județe, ce este de fapt în Moldova, unde existența rasei chiar e periclitată prin înfuziunea de elemente eterogene, care nu se asimilează, ci distrug....

Statisticile născuților și morților și mai cu seamă statisticele de recrutare a tinerilor pentru armată, care arată că o treime din tinerii chemați la recrutare sunt inapți pentru serviciul militar, dovedesc până la evidență că suntem într'o epocă de decadentă fizică vădită, cu tendință de urcare.

Tipul adevăratului român este, prin urmare, în descreștere, bărbații rămân mici și nedezvoltați, femeile se oflesc la 25 de ani, copiii seamănă părinților, și nu pot să aibă nici cel puțin cât aceștia.

Față de o asemenea constatare, ce nu trebuie să fie socotită ca dedusă pe cale de prea mult pesimism, e natural să căutăm sorginta răului și să indicăm soluțiuni practice de remediere.

Între multe alte soluțiuni, cari se pot realiza nu prin legi de sute de articole, cât prin bunăvoință și concurs din partea tuturor bunilor români, socotim că este și dispozițiunea ce trebuie trecută în lege de a se mai întârzia epoca minimă a căsătoriei, fixându-se majoratul pentru căsătorii, dacă nu la 21 ani atât pentru băieți cât și pentru fete, cel puțin la 21 pentru băieți și la 18 ani pentru fete.

Sistemul acesta ar fi în acord și cu dezvoltarea facultăților fizice și normale ale individului și cu legile țării, în special cu legea tributului de sânge.

Ce se întâmplă bunăoară acuma? Un tânăr de 18 ani fără carieră și fără rost, se căsătorește cu o fată de 15 ani, și cazul e normal la țară. La 21 ani tânărul este înrolat în armată. Are până aci la sigur 2 copii și altul în perspectivă. Soțul e recrutat și forțat să-și părăsească familia și să stea departe de ea dela 2—5 ani. În grija cui rămân copii și soția? De multe ori soții sunt săraci și sin-

gurul sprijin al familiei era soțul. Dacă soțul a plecat la oaste, cine va mai hrăni nevasta și copiii, cine-i va îngriji în cazuri de boală și nenorociri?

Veți zice că soția mai are rude și părinți! Dar asta e oare scopul căsătoriei, ca fata să se întoarcă după 2—3 ani la casa părintească și încă cu 2—3 copii în poală? Dar dacă nu are părinți, sau dacă părinții nu vor sau nu pot ca s'o primească în casă pentru lipsa de mijloace? Ce-i rămâne de făcut femeii sau tinerii soții de 17—18 ani, în floarea vârstei, lipsiți însă de toate?

Tentațiuni vor fi destule, de nevoie sau uneori chiar de voie soția va căuta sprijin în altă parte, și acest sprijin natural că nu se va putea obține fără anumite scumpe compensațiuni....

De aci în colo s'a dus familia, s'a dus casa. Soțul la reîntoarcere din oștire va găsi, — dacă va mai găsi —, o soție care nu mai este a lui, și niște copii, — dacă-i va mai găsi și pe aceștia —, care cu siguranță că nu-l va mai putea urma la vremea de recrutare....

Celelalte rele fizice și morale care decurg din faptul că legea permite să se facă căsătorii prea de timpuriu, se pricepe cu cel mai elementar bun simț, și se deduc, după cum am văzut din studiul statisticilor, și pe teren de constatare de cei care vor să se aplice a vedea și aprofunda studiul acestui rău social.

Și dacă rău este pentru familie, rău va fi și pentru societate. Forța de rezistență a națiunii scade pe măsură ce familia se ruinează.

Consolidând familia, consolidez Statul, și credem că majoratul căsătoriei la 21 ani este una din măsurile care va contribui cu mult succes la această operă de însănătoșire și întărire națională.

Cine va avea însă curajul să pătrundă în negura deasă ce învâle învechitele noastre legislațiuni, și rupându-o cu trecutul, să îndrepteze cum se cuvine legile, și să le aducă la zi?

P. POPESCU-MUȘCEL
Advocat.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 16 Martie 1910

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Prim-președinte

Isidor Bercoșici cu Constantin Dimitriu ș. a.

Legea asupra drepturilor proprietarilor. — Recurs — Nulitatea lui dacă cel ce uzează de dânsul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al Inaltei Curți de casație.—(Art. 12 din legea proprietarilor).

După art. 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor, recursul este nul, dacă cel ce uzează de dânsul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al Inaltei Curți de casație, iar faptul că posterior facerii recursului, avocatul recurrentului ar fi menționat pe verso petiției de recurs că recurrentul își alege domiciliul la locul unde domiciliază avocatul, o asemenea mențiune nu este operantă, când este constatat că procura în virtutea căreia avocatul a făcut acea mențiune în numele clientului, este posteroară facerii recursului.

Deciziunea 146/910.—Admis incidentul și anulat

recursul făcut de Isidor Bercovici, contra sentinței Tribunalului Covurlui, secția II-a, No. 182/909, dată în proces cu Constantin Dimitriu și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni, asupra incidentului de neadmisibilitate a recursului

Deliberând.

Asupra incidentului de neadmisibilitate a recursului, ridicat de intimaiți, pentru motivul că recurentul Isidor Bercovici, prin petiția de recurs, nu și-a ales domiciliul în Capitală;

Considerând că după art. 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor, recursul este nul dacă cel ce urzează de dânsul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al acestei înalte Curți;

Considerând că în speță, prin petiția de recurs, recurentul nefăcând o asemenea alegere de domiciliu, recursul urmează să fie anulat conform sus menționatului articol de lege;

Considerând că faptul că, posterior facerii recursului d-l avocat Borș ar fi menționat versu petiției de recurs că, recurentul își alege domiciliul în București, strada Columb 15, la d-l avocat P. Borș, o asemenea mențiune nu este operantă, de oarece procura în virtutea căreia d-l avocat Borș a făcut această mențiune în numele clientului său, este posteroară facerii recursului, care este introdus la 24 Iunie 1909, iar procura în chestiune este autentificată în zina de 4 Ianuarie 1910;

Pentru aceste motive, Curtea admite incidentul și anulează recursul. etc

Observație.—Lipsa alegerii de domiciliu anulează nu numai reclamația, intervenția și contestația, în ceea ce privește legea proprietarilor, dar chiar apelul și recursul făcut contra unei hotărâri sau decizii dată conform acestei din urmă legi. Prin urmare, recursul făcut în contra deciziei unei Curți de apel este nul, dacă recurentul nu și-a ales domiciliul în București. Cpr. Cas. rom. Bulet. 1906, p. 721 și *Curierul Judiciar* din 1906, No. 38.

S'a decis însă, cu drept cuvânt, că dacă apelantul sau recurentul a arătat prin apelul sau recursul său că este domiciliat în orașul de reședință al tribunalului sau Curței chemată a judeca apelul sau recursul, această indicare este suficientă, și echivalează cu o alegere de domiciliu în sensul art. 12 al legii proprietarilor. Cas. rom. Bulet. 1905, p. 1632 și D. Alexandresco, tom. IX, p. 347, nota 4. — Vezi însă C. Botez, *Noul cod de ședință al judecătorului de ocol*, pag. 272; Trib. Constanța, *Dreptul* din 1909, No. 39 (cu observația critică a Directorului nostru d-l D. Alexandresco).

Procurorul care atacă cu apel o hotărâre, o sentință a tribunalului conform legii din 1908 asupra trusterilor arendașești, nu este însă obligat a-și alege domiciliul în resortul Curței potrivit legii proprietarilor, de oarece ministerul public fiind indivizibil, din singura indicare a calității lui ca apelant, rezultă implicit alegerea de domiciliu. Cas. rom. *Dreptul* din 1909, No. 2.

În cât privește celelalte cazuri în cari legea a mai preseris în mod imperativ alegerea de domiciliu, tot sub pedeapsă de nulitate, vezi D. Alexandresco, tom. I, p. 480, nota 1 (ed. a 2-a) și tom. IX, p. 347, nota 1.

(N. R.)

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 6 Septembrie 1910

Președinția d-lui I. DUCĂ, consilier

Ministerul de Război cu Radu Georgescu

Administrația armatei. — Chemarea în judecată a Ministerului de Război. — Modul cum trebuie citat ministerul — Hotărâre obținută în contra unui comandant de regiment. — Dacă cu acea hotărâre se poate urmări averea Ministerului de Război. — (Art. 75 din procedura civilă și art. 1 din legea administrației armatei).

Ministerul de Război, fiind șeful responsabil al administrației armatei, este singurul în drept să se prezinte în justiție și să răspundă la orice acțiune privitoare la această administrație.

Prin urmare, nu se poate urmări averea Ministerului de Război, pe lemeul unei hotărâri la care Ministerul de Război n'a fost citat, ci numai comandantul unui regiment.

Deciziunea 119/910. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de Război, sentința No. 334 din 1908, a Tribunalului Prahova, secțiunea II, dată în proces cu Radu Georgescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Cernescu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Teodorescu, în combateri.

Deliberând.

Asupra motivului de casare:

«Violaarea art. 1 din legea asupra administrației armatei din 1900 art. 21 din legea administrației domeniilor Statului din 1872 și art. 1536 și 1546 din codul civil.

«Ministerul de Război, fiind șeful responsabil al administrației armatei, este singur în drept să exercite în justiție și să răspundă la orice acțiune privitoare la această administrație. Regimentele neavând o personalitate juridică distinctă de a Ministerului de Război, șefii lor nu pot reprezenta administrația armatei în justiție decât prin delegațiune expresă în numele și pentru Ministerul de Război. În speță instanțele de fond violează textele mai sus citate interpretându-le greșit. când admit existența unui mandat tacit ce ar fi avut comandantul regimentului Prahova, din partea Ministerului de Război de a sta în judecată urmată cu intimatul Radu Georgescu; de altă parte, violează fațiș art. 1536 și 1546 din codul civil, căci chiar dacă acel comandant în contractul făcut cu numitul intimat ar fi lucrat ca prepus al Ministerului de Război, mandatul acesta nu putea fi întins prin interpretare și contrariu legii peste limitele ce avea și, prin urmare, Ministerul de Război nu putea fi făcut răspunzător de efectele cărții de judecată cu No. 527/908, rămasă definitivă și executată contra-i, de oarece n'a figurat ca parte impincinată în acea judecată și deci hotărârea nu-i este opozabilă.

Având în vedere sentința supusă recursului prin care s'a respins ca nefondată contestația făcută de Ministerul de Război în contra unui proces-verbal de urmărire, încheiat pe baza cărții de judecată cu No. 527/908, după cererea creditorului Radu Georgescu;

Având în vedere că contestația a fost sprijinită pe motivul că averea sechestrată este proprietatea ministerului și cartea de judecată pusă în executare a fost

obținută în contra comandantului regimentului Prabhova No. 7, iar nu în contra ministrului cărui prin urmare, nu i se poate opune acea carte de judecată;

Considerând că Ministerul de Război, fiind șeful responsabil al administrației armatei, este singurul în drept să se prezinte în justiție și să răspundă la orice acțiune privitoare la această administrație;

Că, în acest sens, art. 75, alin. I din procedura civilă prescrie că Statul și în genere administrațiile publice vor fi citate în persoana capului administrației, la scaunul administrației, iar art. 21 al legii administrației domeniilor Statului prescrie că celelalte ministere, afară de cel de domenii, se vor cita în persoana ministrului respectiv;

Că și art. 1 din legea pentru administrarea armatei prevede că Ministerul de Război dirijează administrația armatei al cărei șef responsabil este;

Că astfel fiind, nu se poate urmări averea ministrului fără ca să se fi obținut în contra sa o hotărâre, și tribunalul respingând contestația ministrului a violat citatele texte de legi, așa că motivul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea casează etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 24 Septembrie 1910

Președinția d-lui D. CUCULLI, președinte

G. Marinescu, recurs corecțional

Mituire. — Dreptul judecătorilor instanței de apel de a înlocui închisoarea cu o amendă de orice sumă, când recunoaște în favoarea inculpatului circumstanțe ușurătoare. — (Art. 60 și 144 din codul penal).

Judecătorii fondului, pe baza circumstanțelor ușurătoare recunoscute în favoarea inculpatului, pot înlocui închisoarea cu o amendă de orice sumă.

Prin urmare, nu se violează art. 144 din codul penal, când instanța de apel înlocuiește închisoarea prevăzută de acel articol cu o amendă de 240 lei, căci aci nu e vorba de amendă îndoită a valorii lucrurilor primite, care nici nu poate fi mai mică de 200 lei, ci de pedeapsa închisorii.

Deciziunea No. 2800/910. — Respins recursul făcut de Gh. Marinescu, contra deciziei Curței București, secția III, No. 304/910.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Zane, în desvoltarea motivului de casare; și

Pe d-l procuror St. Stătescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Greșită aplicare a art. 144 din codul penal și violarea textului acestui articol.

«In adevăr, am fost dat în judecată în baza art. 332 și 333 din codul penal, pentru faptul ce mi se imputa și am fost condamnat la 200 lei amendă și despăgubiri civile către prefectura județului Ilfov. În apel mi s'a schimbat calificarea faptului și am rămas condamnat numai la 200 lei amendă, apărându-mă de despăgubiri civile către prefectură, neexistând prejudiciu. Ori neexistând prejudiciu, rău am fost condamnat de Curtea de apel și rău mi s'a aplicat art. 144 din codul penal, care prevede că pedeapsa în speță amendă ce mi s'a aplicat, să nu treacă peste doindoul sumelor ce le ași fi primit și cum sumele pretinse primite, sunt în valoare de 5775, doindoul lor e 11559, iar nu 200 cât am fost condamnat».

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin

care recurentul a fost condamnat pe baza art. 144 combinat cu 60 din codul penal la 200 lei amendă pentru faptul că în calitate de primar a primit diferite sume de bani dela 3 locuitori pentru a-i scuti de facerea prestațiilor, trecându-i în liste ca achitați;

Considerând că Curtea de apel substituind închisorii prevăzută de art. 144 din codul penal, amenda de 200 lei, prin aceasta n'a violat acest articol, căci nu e vorba de amendă îndoită a valorii lucrurilor primite, care nici nu poate fi mai mică de 200 lei conform citatului articol, ci de pedeapsa închisorii pe care judecătorii, pe baza circumstanțelor ușurătoare recunoscute în favoarea recurentului, o pot înlocui cu o amendă de orice sumă;

Că de aceia motivul de casare e nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 15 Septembrie 1910

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Dr. A. Uatu cu Ministerul de Interne

Contencios administrativ. — Medic de spital definitiv. — Revocare. — Necesitatea unui decret regal, bazat pe un raport motivat al Ministerului de interne. — Avizul consiliului superior sanitar. — (Art. 5 litera i din legea Curților de casație de la 1905; art. 42 din legea sanitară și art. 122 și 123 din regulamentul acestei legi).

Medicii de spital numiți definitiv, în virtutea concursului, nu pot fi revocați din funcție decât prin decretul regal, în urma unui raport motivat al Ministerului de interne, bazat pe o cercetare, și după ce s'a luat avizul consiliului superior sanitar, care se pronunță după ce a ascultat pe cel învinit.

Deciziunea 286/910. — Admis recursul făcut de Dr. A. Uatu, contra decretului regal No. 2709 din 6 Octombrie 909, publicat în Monitorul Oficial No. 158 din 1909 și declarat fără putere zisul decret numai în ce privește pe recurent și decide ca Dr. A. Uatu să-și păstreze până la reintegrarea în funcțiunea ce a ocupat, gradul și salariul ce-l avușese înainte de a fi înlocuit.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați P. Borș și C. Xenii, în susținerea și desvoltarea recursului;

Pe d-l avocat Cernescu, în combateri; și

Pe d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni pentru admitere;

Deliberând,

Având în vedere recursul făcut direct la această secțiune de către d-ru A. Uatu, prin petiția înregistrată la No. 12918 din 12 Noembrie 909, contra decretului regal cu No. 2709 din 6 Octombrie 909, publicat în Monitorul Oficial No. 158 din 14 Octombrie 909, prin care recurentul este înlocuit în postul de medic al spitalului «Monteoru» din com. Pogoanele, județul Bazău;

Considerând că d-ru A. Uatu își întemeiază recursul pe dispozițiunile art. 5 litera i din legea Curții de casație de la 1905 și invoacă motivul de casare formulat în următoarea cuprindere:

«Violară art. 42 din legea sanitară, art. 24 din aceeași lege, și art. 23 din regulamentul legii sanitare

«Subsemnatul fiind medic de spital definitiv pe baza concursului, încă din anul 1901, nu puteam fi înlocuit decât ca măsură de pedeapsă, după ce ași fi fost revocat și cu paza formelor legale arătate de articolele citate.

«Am fost pur și simplu înlocuit prin numirea altui medic în postul meu, ceea ce constituie o ilegalitate».

Având în vedere dispozițiunile art. 5 litera i din legea Curții de Casație de la 1905, care deschide calea recursului direct la secția a III-a a acestei înalte Curți funcționarilor inamovibili numiți în mod legal, cari ar fi înlocuiți, mutați sau puși în retragere în contra legii;

Considerând că prin această dispozițiune, legiuitorul din 1905 a înțeles să pue la adăpostul arbitrarului administrativ pe toți funcționarii cari ar fi înlocuiți fără respectul formelor ce garantează stabilitatea lor în funcțiune;

Că această intenție a legiuitorului rezultă atât din textul articolului citat mai sus care vorbește de înlocuirii în contra legii, cât și din dezbaterile ce au avut loc în șanul Corpurilor legiuitoare cu ocazia votării acestui articol;

Având în vedere că este constant în fapt și necontestat de Minister, că recurentul a fost numit medic definitiv la spitalul «Monteoru», pe baza concursului depus, fapt care de altfel se stabilește cu adresa No. 29977 din 22 Septembrie 1907 a Ministerului de Interne, anexată în original la petiția de recurs;

Considerând că art. 42 din legea sanitară și art. 123 din regulamentul acelei legi, prevăd formal că revocarea se va face prin decret regal, în urma unui raport motivat al Ministerului de Interne, bazat pe o cercetare făcută după regulile stabilite pentru suspendare;

Că, după art. 122 din același regulament, suspendarea se aplică după ce s'a luat avizul Consiliului superior sanitar, care se pronunță după ce a ascultat pe cel invințit;

Considerând că reprezentantul Ministerului de Interne a obiectat că în speță există raportul sub-inspectorului sanitar dr. I. V. Buzișă, pe temeiul căruia recurentul a fost depărtat din funcție;

Considerând însă că nu s'a dovedit că decretul regal de înlocuirea recurentului ar fi sprijinit pe un raport motivat al Ministerului de Interne, precum cere în mod imperios art. 42 din legea sanitară și art. 123 din regulament; și nici că s'a luat avizul consiliului superior sanitar, care urma să fie dat după ce recurentul ar fi fost ascultat;

Considerând că, astfel fiind, recurentul a fost înlocuit cu neobservarea formelor prescise de lege, așa că recursul este întemeiat și trebuie a fi admis;

Considerând că, potrivit ultimului alineat de sub articolul 5 litera i din legea Curții de Casație, funcționarul care a obținut admiterea recursului său, își păstrează, până la reîntregirea în funcție de către autoritatea competentă gradul și salariul ce îl avusese înainte de a fi înlocuit;

Pentru aceste motive, Curtea admite și declară fără putere decretul, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PRAHOVA, S. II

Audiența dela 27 Martie 1910

Președenția D-lui CEZAR VĂRGOLICI, judecător

Sentiința civilă No. 209

Ministerul de Interne cu C. Bărbulescu

Rețineri pentru pensuni. — Lucrătorii de la Imprimeria Statului. — Rețineri făcute unui fost lucrător de la Imprimeria Statului, sub imperiul legii pensiunilor din 1902. — Legalitatea acelor rețineri.

1) *Lucrătorii de la Imprimeria Statului nu sunt funcționari publici, pentru că funcționari publici, în sensul constituțional al cuvântului, nu sunt decât acei cari au exercițiul autorității publice.*

Ei nu sunt nici funcționari ai Statului, în sensul larg al cuvântului, pentru că nu fac parte din administrația propriu zisă a Imprimeriei Statului.

Ei sunt niște simpli lucrători cari, în schimbul unei plăți determinate, cu luna sau cu bucata, pun în serviciul Imprimeriei Statului munca sau arta lor, și astfel sunt considerați atât de actuala lege de pensuni, din 27 Martie 1910, cât și de legile anterioare.

2) *În regulă generală, lucrătorii Statului nici sub legea actuală de pensuni, nici sub legile anterioare, nu sunt pensionari ai Statului; astfel, lucrătorii de la Regia Monopolurilor Statului, prin urmare, cei mai numeroși lucrători ai Statului, au o Casă de ajutor, cărmuită de legea și statutele ei speciale, Casă pe care atât actuala lege de pensuni, din 27 Martie 1910, cât și cea anterioară, din 23 Februarie 1902, o scot formal de sub prevederile lor.*

Prin excepțiune de la această regulă generală, lucrătorii de la Imprimeria Statului au devenit pensionari ai Statului sub actuala lege de pensuni, din 27 Martie 1910; sub legea anterioară, din 23 Februarie 1902, însă, ei intrau în regula generală, căci această lege nu făcea nici o excepție în favoarea lor.

Prin urmare, reținerile făcute unui fost lucrător la Imprimeria Statului sub imperiul acestei din urmă legi, sunt ilegale făcute și trebuiesc restituite de Stat.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Ministerul de Interne în contra cărții de judecată No. 2087/908, pronunțată de Judecătoria Ocolului I București, prin care se admite acțiunea introdusă la această instanță de intimatul C. Bărbulescu în contra Ministerului de Interne, pentru plata unei sume de bani;

Având în vedere dezbaterile urmate, concluziunile scrise ale părților și actele de la dosar;

Având în vedere că prin acțiunea sa, intimatul Bărbulescu cere ca Ministerul de Interne să fie obligat a-i restitui suma de 1205 lei, reprezentând reținerile pentru pensie ce pe nedrept i s'au făcut din leafă, în timpul cât a fost lucrător tipograf la Imprimeria Statului;

Că ministerul, prin reprezentantul său, se opune la această plată, susținând, în primul rând, că aceste rețineri sunt legale, de oarece i s'au aplicat în baza art. 1 și 52 din legea generală de pensuni din 23 Februarie 1902 și, în al doilea rând, că în orice caz, ele nu-i mai pot fi restituite, conform art. 195 din regulamentul acestei legi, care prevede că reținerile odată făcute, devin proprietatea Casei pensiunilor, și funcționarul nu are dreptul de a cere restituirea lor, ci numai dreptul la pensie, dacă îndeplinește celelalte condiții cerute de lege pentru aceasta;

Având în vedere că după art. 1 din legea generală de pensuni din 23 Februarie 1902, toți funcționarii Statului, civili, militari și eclesiastici, precum și funcționarii administrațiilor de utilitate publică, ale căror bugete se votează de Adunarea Deputaților și cari primesc o retribuțiune lunară supusă la rețineri în profitul Casei pensiunilor, au drept la pensie în modul și condițiunile stabilite prin acest articol, iar după art. 19 din aceeași lege, au drept la pensie numai funcționarii cari au primit o retribuțiune lunară și li s'au făcut rețineri;

Că, deci, chestiunea legalității reținerilor făcute intimatului sub această lege, depinde în primul rând, de

aceia de a se ști, dacă lucrătorii de la Imprimeria Statului pot sau nu fi considerați ca funcționari ai Statului, intră sau nu în categoria funcționarilor administrațiilor de utilitate publică ale căror bugete se votează de Adunarea Deputaților;

Considerând că lucrătorii de la Imprimeria Statului nu pot fi considerați ca funcționari ai Statului, în sensul de funcționari publici; că, în adevăr, funcționarii publici sunt numai acei cari participă la exercițiul puterii publice, și anume al puterii executive, sub forma ei administrativă sau judecătorească cari sunt numiți prin decret regal, de șeful puterii executive (art. 35 și 93, al. 7 din Constituție) și cari depun jurământ că vor păstra credința Regelui, și vor aplica cu dreptate și cu nepărtinire legile țării; că, însă este evident că lucrătorii de la Imprimeria Statului, nu participă în nici un chip la exercițiul puterii publice, nu îndeplinesc funcțiuni administrative sau judecătorești, într'un cuvânt nu fac parte dintre acei cari, în organizațiunea Statului, sunt chemați să aplice legile, ci sunt niște simpli lucrători cari, în schimbul unei retribuțiuni determinate, pun în serviciul Statului munca sau arta lor;

Considerând că ei nu pot fi considerați ca funcționari ai Statului nici în sensul larg al cuvântului, care cuprinde pe orice slujbaş al Statului; că, în adevăr, prin funcționari ai Statului în general se înțelege acei cari compun personalul necesar pentru funcționarea unui serviciu sau unei administrațiuni publice ale căror funcțiuni sunt, prin urmare, anume prevăzute în legile pentru organizarea aceluia serviciu, sau acelei administrațiuni, cari sunt retribuți lunar, și, ca atari, trecuți în ștatele de serviciu respective; că însă dacă impiegații de birou, funcționarii proprii ziși de la Imprimeria Statului îndeplinesc aceste condițiuni, nu le îndeplinesc lucrătorii, căci ei nu fac parte din însuși organismul administrativ al acestei instituțiuni, nu sunt numiți prin decret regal sau prin deciziune ministerială, ci sunt angajați de Direcțiunea Imprimeriei Statului ca simpli muncitori cu plată, retribuți lunar sau cu bucată, adică în aceleași condițiuni în cari ar putea fi angajați de orice alt patron, industriaș sau întreprinzător, care ar avea nevoie de munca sau de arta lor;

Considerând că, deosebit de aceste considerațiuni generale, calitatea de funcționari ai Statului nu le-a fost recunoscută nici odată, prin nici o lege de pensii; că, în adevăr, până la actuala lege de pensii, din 27 Martie 1909, nu se face nici o mențiune despre dănsii în legile anterioare; că, legea din 27 Martie 1909, care pentru prima oară le acordă un drept la pensie, nu li acordă în calitate de funcționari ai Statului, ci în calitate de lucrători, după cum, de altfel, acordă un drept la pensie oamenilor de serviciu și altor categorii de muncitori (v. art. 50, litera b din lege; art. 6, litera b, 9 No. 2, și 11 din regulament); că, aceasta rezultă în mod evident din faptul că, ori unde vorbește despre dănsii, nu-i trece în categoria funcționarilor Statului, ci îi menționează separat de acești funcționari, anume spre a-i deosebi de dănsii (v. art. 50, lit. a din lege; art. 6, lit. a și 216 din regulament);

Considerând că nu se poate susține că legea anterioară de pensii, din 23 Februarie 1902, deși nu-i menționa formal, ca legea actuală, totuși le recunoștea calitatea de funcționari ai Statului, cuprinzându-i implicit în dispozițiunea generală din art. 1; că în adevăr, dacă le-ar fi recunoscut această calitate, legea actuală, care nu avea nici un interes de a schimba acest mod de a vedea, nu i-ar fi deosebit cu atâta îngrijire de funcționarii Statului, ci s-ar fi mărginit de a-i înghloba pur și simplu în categoria acestor funcționari, vorbind în mod special despre dănsii numai acolo unde ar fi găsit de cuviință să le acorde avantajii speciale, cum este, de exemplu, avantajul acordat prin art. 2, § 1, litera g;

Considerând că nu numai de drept, dar nici chiar de fapt nu erau considerați ca funcționari ai Statului

sub legea din 23 Februarie 1902, dovadă modul arbitrar cum li se aplicau reținerile; că, în adevăr, de fapt nu se aplicau rețineri tuturor lucrătorilor de la Imprimeria Statului, ci numai unora dintre ei — pe când alții nu li se aplicau de loc, sau li se aplicau numai parțial; că, această stare de lucruri nu a încetat decât odată cu punerea în aplicare a actualei legi din 27 Martie 1909, care prevede pe de o parte că lucrătorilor de la Imprimeria Statului, retribuți lunar, li se vor face rețineri de 10%, din retribuțiune (art. 50, lit. a din lege, și 6 lit. a din regulament), iar pe de alta, că toți lucrătorii de la Imprimeria Statului, cărora nu li s'au făcut rețineri au dreptul de a-și scoti pentru pensie anii servii fără rețineri, cu condițiunea de a face o declarațiune scrisă Ministerului de Finanțe, serviciul pensiunilor, că înțeleg să profite de acest drept, și de a versa Casei pensiunilor suma reținerilor pe întreg timpul servii fără rețineri, în termen de cinci ani, de la punerea în aplicare a legii (art. 22 din lege, combinat cu art. 216 și urm. din regulament);

Considerând că, dacă sub legea din 23 Februarie 1902 nu erau considerați nici de drept nici de fapt ca funcționari ai Statului, cu atât mai puțin puteau fi considerați ca intrând în categoria funcționarilor administrațiilor de utilitate publică, ale căror bugete se votează de Adunarea Deputaților, prevăzuți în art. 1 al acestei legi; că în adevăr, este știut că Imprimeria Statului, nu are buget special, care se votează de Adunarea Deputaților, cum are de exemplu Eforia Spitalelor Civile, sau alte instituțiuni de asemenea natură; că ea nu are nici măcar o lege specială de organizare, ci este considerată ca un serviciu al Ministerului de Interne, funcționarii săi sunt priviți ca depinzând de acest minister, iar bugetul său face parte din bugetul general al Ministerului de Interne în care formează un paragraf special;

Considerând că lucrătorilor de la Imprimeria Statului nerecunoscându-li-se, astfel, nici prin actuala lege de pensii, nici prin legile anterioare, calitatea de funcționari ai Statului, și neputându-li-se recunoaște nici aceia de funcționari ai unei administrațiuni de utilitate publică al cărei buget, se votează de Adunarea Deputaților, rezultă că reținerile ce s'au făcut intimatului, dacă i s'au făcut într'o calitate sau în alta, sunt ilegale;

Considerând că singura calitate pe care atât actuala lege de pensii, cât și legile anterioare, o recunosc lucrătorilor de la Imprimeria Statului fiind aceea de lucrători ai Statului, urmează că, în al doilea rând spre a ne da seamă de legalitatea reținerilor făcute intimatului, admițând că i s'au făcut în această din urmă calitate, trebuie să examinăm care a fost și este situațiunea lucrătorilor Statului în general și a lucrătorilor de la Imprimeria Statului în special din punctul de vedere al dreptului lor la pensie;

Considerând că în regulă generală, lucrătorii Statului, atât sub legile anterioare legi din 27 Martie 1909, cât și sub această din urmă lege nu au fost și nu sunt pensionari ai Statului; că, în adevăr, art. 23 din regulamentului legi din 23 Februarie 1902 declară formel că lor nu li se aplică rețineri; că, art. 26 din regulamentului actualei legi repetă această dispozițiune, că, de fapt, lucrătorii de la Regia Monopolurilor Statului, adică cei mai numeroși lucrători ai Statului, au avut și au o Casă de ajutor cărmuită de legea și statutele ei speciale. Casă pe care atât legea din 23 Februarie 1902 (art. 53) cât și actuala lege din 27 Martie 1909 (art. 51) o scot formel de sub prevederile lor;

Considerând că singura excepție de la regula generală de mai sus se face prin actuala lege de pensii în favoarea lucrătorilor de la Imprimeria Statului, cari, de la punerea în aplicare a acestei legi, au devenit pensionari ai Statului;

Considerând însă, că sub legile anterioare și în special sub legea din 23 Februarie 1902 nefăcându-se nici

o excepție în favoarea lor, ei erau supuși regulei generale, aplicabilă tuturor lucrătorilor Statului, regulă formulată în mod expres prin art. 23 din regulamentul acestei din urmă legi, după care lucrătorilor Statului nu li se aplicau rețineri, și, prin urmare, nu li se recunoștea nici un drept la pensiuine din Casa Statului; că pentru acest motiv, lucrătorii de la Imprimeria Statului, ca să poată avea un ajutor în timp de boală și de bătrânețe, au intrat în diferite asociații profesionale, cum este Societatea «Gutenberg» și altele, din cari fac parte și astăzi;

Considerând că reținerile a căror restituire se cere prin acțiune fiind aplicate în profitul Casei pensiunilor Statului tocmai sub regimul legii de pensiuine din 23 Februarie 1902, au fost, astfel, ilegal aplicate;

Că, prin urmare, și în cazul în care i s'au aplicat în calitate de lucrător iar nu de funcționar al Statului, ele urmează a fi restituite intimatului;

Considerând că Ministerul de Interne nu se poate prevala de dispozițiunile art. 195 din regulamentul legii din 23 Februarie 1902, după cari, odată aplicate, reținerile devin proprietatea Casei pensiunilor și funcționarului nu are dreptul de a cere restituirea lor, ci numai dreptul de a cere pensiuine, dacă îndeplinește condițiunile prescise de lege; că, în adevăr, acest articol presupune că reținerile au fost legale făcute; că însă, în speță, reținerile făcute intimatului nu au avut acest caracter de oarece, după cum am arătat, nu numai că asemenea rețineri făcute lucrătorilor de la Imprimeria Statului, nu sunt prevăzute de legea din 23 Februarie 1902, după cum le prevede legea actuală (art 50, lit. a din lege; art. 6, lit. a din regulamentul) dar sunt chiar formal interzise prin art. 23 din regulamentul ei, care prescrie că lucrătorilor Statului în general și, deci, implicit și lucrătorilor de la Imprimeria Statului, nu li se fac rețineri;

Considerând că, de asemenea, nu se poate susține că acțiunea intimatului este fără interes, de oarece el nu are decât să beneficieze de avantajul acordat lucrătorilor de la Imprimeria Statului prin art. 216 din regulamentul actualei legi de pensiuine vărsând Casei pensiunilor suma reținerilor cuvenite pe timpul servit fără rețineri, în termenul și sub condițiunile prevăzute de regulamentul; că, în adevăr, de acest avantaj se pot folosi numai actualii lucrători de la Imprimeria Statului sau foștii lucrători cari au anii de serviciu ceruți de lege; că, însă, foștii lucrători cari, ca intimatul, nu îndeplinesc această condițiune, nu se pot folosi de dânsa;

Considerând că nu se poate face intimatului o culpă din neîndeplinirea acestei condițiuni; că, în adevăr, într'un timp când lucrătorii de la Imprimeria Statului nu aveau nici un drept la pensie el ar fi lucrat în po-zitivă interesului său dacă, fiind mai bine retribuit în altă parte, nu s'ar fi dus să muncească acolo, pentrucă, din prisosul muncii sale, să-și poată asigura, pentru vreme de boală sau de bătrânețe, un sprijin material pe care nu-l găsea la Stat;

Considerând că, dar, și aceste din urmă obiecțiuni ale Ministerului de Interne fiind neîntemeiate, apelul său urmează a fi, din toate punctele de vedere, respins ca nefondat;

Având în vedere și cererea intimatului de a i se acorda cheltueli de judecată;

Că, tribunalul apreciind, și pe baza art. 140 și 146 din procedura civilă, fixează aceste cheltueli de judecată la suma de 100 lei;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Cezar Vărgolici, tribunalul respinge ca nefondat apelul, etc

(ss) G. Vărgolici; N. Hariton

p. Greffier, (s) F. Chioveanu

TRIBUNALUL DIN BELFORT

Audiența dela 15 August 1910

Amanet — Remiterea lucrului amanetat în mâinile creditorului sau unui terțiu — Debitorul nu poate înlocui pe terțiu. — Art. 2076 din codul francez (1688 din codul român).

După art. 2076 din codul civil (1688 din codul român), pentru ca contractul de amanet să-și producă efectele sale față de terții, trebuie ca creditorul să fie pus în posesiunea lucrului amanetat, fie prin el însuși, fie prin intermediarul unui terțiu ales de părți, și aceasta fie că este vorba de lucruri corporale sau incorporale. Nici într'un caz, însuși debitorul nu poate să înlocuească pe terțiu.

(Din *Bulletin des sommaires de la jurisprudence française*, anul 1910)

Observațiune.—Soluția de mai sus este constantă atât în doctrină cât și în jurisprudența. Vezi D. Alexandresco, tom. X, p. 249, text și nota 2; T. Huc, XII, 378, p. 440; C. Douai, Sirey, 93, 2, 233, etc.

(N. R.)

Introducere la Studiul Prejudecăților

de

d-l ISIDOR I. BIRNBERG.

Colaboratorul nostru, d-l Isidor I. Birnberg, a dat la iveală o lucrare filosofică intitulată: *Introducere la Studiul Prejudecăților*. Lucrarea conține două părți. În cea dintâi se expune o metodă de cercetare în filosofie. În partea a doua se face o expunere generală a prejudecăților. Se observă însă, că tendința autorului a fost numai de a prezenta, o metodă a sa proprie și originală de speculațiune în filosofie, motiv principal care lasă în planul al doilea studiul însuși al prejudecăților.

Deși d-l Birnberg, nu afirmă că această metodă ar putea fi generală, și cu modul acesta aplicabilă la toate cercetările în știință, totuși este foarte ușor de observat că acea metodă poate servi în mod generic, și autorul ar putea-o uzita în orice alt câmp de studiu. Și tocmai pentru că nu intră în studiul propriu zis al prejudecăților, de aceea autorul a intitulat lucrarea sa o simplă introducere, adică nu face de cât o expunere necesară priceperii de mai târziu a unei opere mai vaste.

Metoda prezentată se poate resuma în câte-va idei. Autorul arată că mișcările sociale nu se pot observa decât în mod aparent, și de oarece atari observări sunt supuse erorilor și relativităților de judecată, de aceea trebuie părăsit terenul personal de observare și să se caute în schimb alegerea

unui teren mai impersonal. Autorul găsește un atare teren în utilizarea rațiunii pure, a rațiunii privite în mod abstract, și necondiționată de nimic și de nimeni. Este astfel un mod ocolit de studiere, pentru ca mai târziu utilizând rezultatele obținute, să se revie în urmă la terenul normal de observațiune, singurul real și deci adevărat.

Cu ocaziunea dezvoltărilor ce face în expunerea metodei sale, d-l Birnberg studiază în mod epizodic o mulțime de chestiuni, *exempli gratia*. Astfel d-sa rezumă problemul științei, al metafizicei, al filosofiei profane, al stoicismului moral, al filosofiei faptelor, care vorbesc, precum se știe, de la sine tuturor, cari «au urechi de auzit», arătând în același timp teoria subiectivă a concepțiunii lumii, pe care o atrage în sinteză din poemele *Vedas* dând dovadă în toate aceste materii de o vastă și reală cultură. Numai un cunoscător profund al doctrinelor filosofice și al istoriei civilizațiilor poate scrie cu atâta abilitate asupra atâtor chestiuni variate și distincte, și să păstreze cu toate acestea unitatea ideii ce voește să documenteze și să probeze.

Ca impresie a tuturor acestor epizoduri, se poate zice că autorul a căutat să prezinte teoriile sale nu atât pentru a da soluțiuni problemelor enunțate, ci mai mult pentru a face loc studiului printre teorii dezbătute și rezolvate.

Venind la prejudecățile propriu zise, autorul le dă o definițiune foarte interesantă cu totul științifică. După ce constată că judecățile sunt rezultatele activității intelectuale, autorul adaugă: «Dacă reflecțiunile omului și normele societății merg în acord sau nu cu rațiunea aceasta e o chestiune aparte. Rațiunea pură.... poate fi în contradicțiune cu concluziile la cari ajungem judecând cu rațiunea societății. Aceste contradicțiuni le am putea numi prejudecăți. *Prejudecățile sunt deci momentele discontinue ale societății*».

Or, autorul constată că aceste manifestări, ce noi le numim prejudecăți «pentru timpurile lor să nu poată fi privite ca atare, ca ele, din contră, să fi fost o parte din legile utile și poate și frumoase ale societății și ale evoluțiunii ei. Că ele au făcut parte din circumstanțele cari au îndrumat civilizația într-o anumită direcție. Că această direcție nu a putut fi alta decât cea care a fost, căci civilizația era fatală, necesară concluziei mersului societății. Că prejudecățile au fost o parte din filosofia timpurilor, o parte din poezia lor și o parte din imboldul omeneirii spre muncă». Dar, imediat după aceste legitimiări, lucrarea este o critică amară la adresa acelor instituțiuni sociale, cari persistă în mod neexplicabil și formează unele din directivele societății.

La adresa justiției constatarea autorului este

foarte dureroasă. «Gânditorii.... se mulțumesc să zică, după cum a făcut Flaubert când a simțit ironia justiției omenești, că justiția omenească pare un spectacol care dacă nu le-ar face mila, i-ar face să se prăpădească de răs! Și de oarece nimeni nu-și face iluziune nici asupra naturii oamenilor, nici asupra esenței lucrurilor, se pricepe de ce atât timp cât omul nu simte nevoia adevărului și a justiției, societatea are dreptul să-i impue voința ei. Cu toate acestea fericirea omenească nu poate fi decât în justiție. Singură justiția e marea liberatoare a omului. Acei ce o visează și acei ce o doresc știu că nimic și nimeni nu are mai mult ca dânsa dreptul să zică: «Sunt destinată să împărțesc iubirea și nu ura», cuvintele unei sfinte eroine a lui Sophocles. Fiecare are dreptul să dea o interpretare acestor cuvinte, justiția însă le reclamă exclusiv».

În fine, ca ultimă observație, se constată că autorul știe să spună multe lucruri în puține cuvinte, așa că lucrarea numai de 56 pagine conține însă o bogată materie de analiză și pătrundere.

ISCOD.

A apărut: **CODUL DE PROCEDURA CIVILA**, adnotat de d-l *Em. Dan*, avocat, membru în Comitetul de redacție al «Curierului Judiciar», cu o *Prefață* de d-l *Toma Stelian*, ministrul Justiției.

Vol. format mare cuprinde 56 coale tipar și e prevăzută cu un *Index alfabetic* care înlesnește cercetările.

PREȚUL 14 lei broșat; 16 lei legat în pânză peste tot și 17 lei legat cu pielea la colț.

Vomenz le se prinesc la CURIERUL JUDICIAR d, a-l Codreanu, care servește la cărere, contra valoare, mandatul poștal sau ramburs, ori ce cărți de drept române și streine.

A apărut: **Introducere la Studiul Prejudecăților**, de *Isidor I. Birnberg*.

Prețul 2 lei.

A apărut: **FUNDAMENTUL DREPTULUI SOCIAL DE PEDEAPSA**, de d-l *P. Vasilescu*, licențiat în filosofie, doctor în drept din Paris, avocat.

Prețul 1 leu.

A apărut: **Studiu asupra Intervențiunii Statului între capital și muncă**, de d-l *N. Petrescu-Comnen* judecător la Trib. Ilfov.

Lucrare premiată de Academia Română cu premiul G. San-Marin din 1910.

Prețul 3 lei

A apărut: **Vol. III Explicațiuni teoretice și practice asupra Codului de comerț** de d-l *Gr. V. Maniu*. Primele două volume au fost premiate de Academia Română.

Rugăm stărnitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, fără a mai aștepta încunoștințări cari sunt costisitoare, sau să plătească la prezentare numai în mâna încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie; iar pentru Capitală vechiului încasator, sau ajutorului său C. PETULESCU, în schimbul chitanțelor ce vor omite din registrul cu matcă, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.